

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ІННОВАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ

VI ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(Суми, 17–18 березня 2016 року)

Суми

Сумський державний університет

2016

метою емоційного, смислового, виділення якої-небудь частини висловлювання, напр.: англ. *I had known it: Had I known it: If I had known it.*[1].

Експресиви функціонують як символи, формують мовленнєвий образ автора й персонажів. Експресивна лексика як у межах висловлення, так і всього художнього простору тексту репрезентує свій системний характер, взаємозв'язок з емоційною сферою суб'єкта мовлення.

1. Cognitive Linguistics: Basic Readings, [Електронний доступ]// URL: https://books.google.ru/books?id=Xucm1TWXrt0C&printsec=frontcover&hl=uk&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false
2. Charles Dickens, *Oliver Twist*/ Charles Dickens, London, 1837 – 672p.
3. Ntozke Shange and Ifa Bayeza, *Some Sing, Some Cry*' and 'For Colored Girls'/ Charleston, South Carolina, 1976 – 285p.

МЕДІАЛІНГВІСТИКА ЯК АКТУАЛЬНИЙ НАПРЯМ СУЧАСНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Ковпак Ю. В.

*(Східноєвропейський національний університет
імені Лесі Українки)*

Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Макарук Л. Л.

У ХХІ столітті особливо актуальним є дослідження мови засобів масової комунікації (далі – ЗМК). Однією із ключових причин, яка слугувала розвитку цієї галузі лінгвістики можна справедливо вважати появу Інтернету, який відіграє значну роль у сучасному англomовному комунікативному просторі.

У зв'язку з цим виникла потреба у виокремленні нового окремого напрямку мовознавчих досліджень – медіалінгвістики, об'єктом дослідження якої є мова засобів масової комунікації. З огляду на те, що ця галузь нова, існує низка відкритих питань, що й зумовлює **актуальність** обраної проблематики.

Становлення та розвиток медіалінгвістики як самостійної галузі сучасного мовознавства зумовлене низкою факторів, як мовних так і таких, що стосуються інформаційно-технологічної та соціокультурної

сфери суспільного життя. До найбільш значних передумов зародження медіалінгвістики можна віднести такі:

- стрімке зростання інформаційно-комунікаційних технологій;
- формування та розвиток єдиного інформаційного простору як нового віртуального середовища текстового спілкування;
- становлення та наукове осмислення поняття «мова ЗМК», визначення його функціонально-стилістичних особливостей та внутрішньої структури;
- усвідомлення необхідності застосування інтегрованого підходу до вивчення медіа мови, що ґрунтується на об'єднанні спільних зусиль представників різних гуманітарних дисциплін [1,5].

Вперше термін «медіалінгвістика» з'явився у 1998 році у статті Джона Корнера «The Scope of Media Linguistics». У статті було визначено предмет та завдання медіалінгвістики. У цій же розвідці автор зазначає, що медіа лінгвістика – міждисциплінарна дисципліна, оскільки вона об'єднала широкий спектр досліджень, присвячених мові засобів масової комунікації [1, 33].

В Україні термін "медіалінгвістика" до наукового обігу був введений Л. І. Шевченко. У 2013 році викладачі Київського національного університету імені Тараса Шевченка Л. І. Шевченко, Д. В. Дергач та Д. Ю. Сизонов видали перший словник із медіалінгвістики "Медіалінгвістика. Словник термінів і понять". У цьому словнику представлено близько тисячі термінів, які використовуються дослідниками ЗМК.

Мова ЗМК – предмет та об'єкт дослідження Т. А ван Дейка, М. Монтгомері, Н. Фейерклафа, В. Г. Костомарова, С. І. Бернштейна, Т. Г. Добросклонської. Кількість наукових розвідок, присвячених мові ЗМК постійно збільшується. Дослідженнями у сфері медіалінгвістики займаються не лише зарубіжні дослідники, а й вітчизняні: Т. Ю. Ковалевська, О. О. Селіванова, Н. В. Слухай, Н. П. Шумарова, Д. В. Дергач, Д. Ю. Сизонов, М. Л. Штельмах, С. Г. Чемеркін, О. А. Стишов, Л. Ф. Компанцева, Д. Х. Баранник та ін.

У фокусі медіалінгвістики перебувають питання, які стосуються функціонування мови у сучасній масовій комунікації, що представлена друкованими, аудіовізуальними та мережевими ЗМК. В рамках медіалінгвістики дослідники зосереджують увагу на:

- теоретичних засадах та суспільних передумовах виникнення медіалінгвістики;
- роль ЗМК в динаміці мовних процесів;

- функціонально-стилістичний статус медіа мовлення;
- медіатекст як базову категорію медіалінгвістики;
- методи дослідження текстів масової комунікації;
- аналіз лінгвостилістичних ознак основних типів і жанрів медіатекстів [2,3].

Предметом цієї дисципліни є функціонування мови в сфері масової комунікації. Метою цієї галузі є дослідження складної та динамічної взаємодії використання

Медіалінгвістика використовує весь спектр методів текстової обробки, від системного аналізу та контент аналізу до логічного, емпіричного та соціолінгвістичного [1,18].

Добросклонська Т. Г. вперше використала поняття «медіатекст» у роботі «Вопросы изучения медиатекстов». Масова комунікація надає звичайному тексту нових відтінків значення, які зумовлені медійними особливостями ЗМК. Властивістю текстів телебачення, газет та радіо є поєднання вербального тесту з певними медійними характеристиками, такими як відео, музика, певним графічним оформленням. Традиційні масмедійні тексти вирізняються певною періодичністю та коротким терміном дії. Вони з'являються щоденно та призначені для короткострокового використання.

Отже, медіалінгвістика – новий напрям сучасних досліджень, який нині перебуває у процесі становлення та розвитку. Ключовою одиницею медіалінгвістики є медіатекст. В рамках медіалінгвістики його структурні, семантичні та функціональні особливості.

1. Добросклонская Т. Г. Медиалингвистика: системный подход к изучению языка СМИ: современная английская медиаречь / Т. Г. Добросклонская. — М. : Наука, 2008. — С. 5-33.
2. Шевченко Л. І. Медіалінгвістика в сучасній Україні: аналіз ситуації / Л. І. Шевченко // Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика. — 2013. — Вип. 26. — С. 3-4.